

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyitlér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
 Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Közgazdasági kamara.

Debreczen, aug. 24.

A magyar közgazdasági életben néhány év óta jelentkező ellentétes áramlatok létrehozták a közgazdasági kamara intézményének eszméjét, mely hivatva lenne helyreállítani a harmóniát, a békeséget az egymással meghasonlott felek, mondjuk ki nyíltan: az agrárius és a mercantil irányzat között.

Van-e valódi szükség egy ily intézmény felállítására, vagy inkább a divatos jelszavak hatása alatt keletkezett oly kedvezményezérről van-e szó, mely csak egygyel fogja szaporítani közgazdasági intézményeink számát a nélkül, hogy a közéletre jelentékenyebb kihatással lenne, nem jósolgatjuk; de prófétai tehetség nélkül is állítjuk, hogy ha valódi szükség van is oly médiumra, mely közvetítő funkciót teljesítsen mercantilisták és agráriusok között, ez a kamara valódi feladatát nem képezheti.

Magyarország a divatos jelszavak hazája. Közéletünk természetében rejlik, hogy a külföld minden újabb eszméje iránt rendki-

vüli érdeklődést mutat s receptív képessége ez eszméknek gondolkörébe felvétele iránt oly mértékben kifejlődött, hogy minden hosszabb gondolkodás nélkül elfogadja az ismeretlen eszmét s annak megvalósítására kísérletet tesz, a nélkül, hogy az idegen intézmény lényegével közelebbről megismerkednék.

A közgazdasági kamara intézménye nem új; a kulturállamok régóta ismerik azt oly alakjában, hogy az az összes közgazdasági tényezők bevonásával mintegy közgazdasági tanácsot képez megvitatására az ország életét gazdasági érdekeinek s indítványokat és javaslatokat készít az illetékes szakforumok részére. Teljesen egyetértünk tehát azzal, hogy közgazdasági helyzetünk javítását ez uton is megkíséreljük.

Kifogásoljuk azonban hogy az intézmény feladatául, a mint az legalább a fővárosi sajtóban tárgyalva van, az a czél tűzessék ki, hogy az ellentét a mercantilista és agrárius irányzat között kiegyenlítettessék, a harmonia létrehozassék. A kamara főfeladatát ez eszme megvalósítása nem képezheti. Ha

azt értjük az ellentétek kiegyenlítése alatt, hogy a közgazdasági élet minden faktorának egyenlően gondos figyelembevételével kívánja az új kamara a közgazdaságot fejleszteni, úgy az intézmény czélja hivatásának megfelelő; de annak semmi értelme nem volna, hogy az agrarius és mercantil áramlatok kiegyenlítését czélozza, mikor a helyes közgazdasági politika megállapodott elmélete szerint ellentét egyrészt a mezőgazdaság, másrészt az ipar és kereskedelem között nincsen.

Agrarizmus és mercantilizmus oly jelszavak, melyeket a magyar közélet elfogadott a nélkül, hogy mélyére pillantott volna az eszmék keletkezésének s tisztában lenne azzal, hogy e jelszavak valóban képviselik-e azt az eszmét, melynek kifejezői kívánnak lenni. Nem. Az ujonnan contemptált közgazdasági kamara nem lehet üres jelszavak hatástalan eszközévé. Magyarországon sem mercantilista, sem agrarius irányzat nem létezik, mert ezek alatt a jelszavak alatt a liberális politika ellenségei akarnak érvényesülni, azt mondván, hogy a mezőgazdaság érdekei háttérbe vannak szo-

TÁRCZA

Lángoló hadnagy tisztiszolgája.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
 írta: *Futár Lajos.*

A nőtlen uri ember, — persze ezibil uri ember — csak igen nagy áldozatok árán tud állandóan magához lebilincselni egy teljesen jóra való és megbízható inast. Há rossz, hamarosan el kell esapni, s ha jó, hűséges és megbízható, saját értékét csak hamar felismeri és fokozatosan magasabb-magasabb fizetést követel. Sokan le is mondanak ezért az inas tartás élvezetéről; nem bírván a vele járó nagy költséget inkább nélkülözik s beérik holmi csinos vagy esztelen takarítónövel, olykor olykor egy-egy ránczos képű anyókéval is.

Ellenben a nőtlen tisztnek nélkülözhetetlen hátramosztója az ő tisztiszolgája, ki neki különben a kincstár'ól illetékes is. És bár minden második-harmadik évben felváltatik, mégis megbízhatósága és hűsége a legtöbbször kétséget sem szenved.

Hűségessé és megbízhatóvá teszi a katonai fegyelem, mely vasnarokkal fogja és köti gazdájához. Ez a fegyelem a legcsekélyebb hűtlenséget is igen érezhetően megtorol, míg ellenben a jó magaviseletet, — különösen a tisztiszolgáknál — azzal jutalmazza meg, hogy kevés dolog mellett eléggé kellemesen morzsoltatja le a szolgálati időt, a mi egy katonának kebelnél mégis csak a legkedvesebb dolog.

A tisztiszolgát különben az a tudat is, hogy rossz magaviselet esetén, igen könnyen visszakerülhet a századhoz borjut és puskát czipelni, no meg állandóan exerci-

rozni, erősen visszatartja minden gonosz cselekedettől. Mert a kiszabott büntetés magában még semmi ahoz, a mit az ilyen megbélyegzett embernek a századnál el kell szenvedni. Minden altiszt csak ő rá pályázik de még a bakák is agyon szekirozzák.

Eltekintve azonban a dologerkölesi oldalától, még anyagi tekintetben is sokkal jobb helyzete van a tisztiszolgának, ki a mellett, hogy tizedrészt sem fírad annyit mint baka kollegája, még jövedelme is több van, mert szoldján felül gazdájá minden hónapban juttat neki néhány koronát. Ezért a tisztiszolga rendszeren irigyelt, de egyszersmint szolgálai mivoltára való tekintettel lenézett tagja is az alsóbb katonai társadalomnak, melyben legfeljebb csak a sebesült-vívó komázik vele, de a kürtös, a dobos vagy pláne a harezos férfiu már ugyancsak elfordul tőle.

Ha betéved századjához, nagyon szerényen kell viselkednie, mert ha nem eléggé szerényen viselkedik, vagy még ehez valakinek rovására tréfálkozni merészel, a gyakorlat edzte bakák nem késnek őt rögtön lehurrogni: „hallgass te kutyamosó; vagy olyan nagyobb gyakorlatok alkalmával, mikor a tisztiszolgák is kivonulnak, tizedes ur mindjárt előhozakodik a renndel: „kutyamosók hátra a század mögé!”

A tiszt, kinek szolgálja felváltásra kerül, már a kiképzés alatt jól megfigyeli embereit s a legmegfelelőbbet választja ki közülök tisztiszolgául. Ennél a kiválasztásnál legfőbb szempont az, hogy az illető hű és megbízható legyen. Észbeli tehetsége már inkább mellékes; a gazdájá úgy gondolkodik, hogy esze van ő neki magának elég, juttat ő abból a tisztiszolgának is. Ugyan melyik fiatal tiszt ne képzelné, hogy sok

esze van, mikor sokszor a magasabb ranguak is csak képzelik ezt?

Legyen hát a tisztiszolga egy kicsit buta, az nem baj, sőt az ilyet sokan még szívesebben veszik magukhoz, mert az igen ügyes emberben gyakran csalatkozhatik az ember. Mihelyt lehet, szoknya után szaladznak s így gazdájuk érdeke nem mindenkor első náluk. De különben is az ügyes emberek első sorban altisztekké szemeltetnek ki.

Elvégre is azonban gyakorlat teszi a mestert, ami a tisztiszolgánál is áll, mert részint gazdájától, részint hasonszórú kollegáitól rövid idő alatt profitirozik annyit, hogy esetleges korlátottsága mellett is, állásának kitünően megtud felelni. Lassankint egészen ügyessé válik s a fiatalabb tisztelnél nem egyszer titkárságra emelkedik; apró és ideig-óráig tartó szerelmi kalandok titkos megbízottává vagy a pásztor órák meg nem zavarását biztosító őrszemmé avandzsirozik, mely méltóságában egyszer-másszor a bolond szerencse, a pásztor órák elejéből vagy végéből neki is juttathat véletlenül egy kicsikét.

A tisztiszolga gazdáját hűségesen és mintegy észrevétlenül követi s mintha a földből bujna elő, ott jelenik meg, a hol épen szükség van rá. Táncz vagy más vigalmaknál, melyekben tiszték is részt vesznek, szintén igen fontos szerep jut a tisztiszolgának, mely fontos szerep a terem ajtó előtt gazdájuk lábán ismét kitisztított czipőből fényesen kiviláglik! Gazdájuk köpenyét karjukon tartva a terem bejáratok előtt esinos tömeggé verődnek össze, esetről-esetre ügyesen kitérve annak, a kinek véletlenül utjába akadnak. Az ajtó-ablak nyílásokon, melyeket a függöny takaratlanul hagyott, be-be kandikálnak a terembe s gyönyörköd-

ritva s azok megóvása s a mezőgazdaság fejlesztése céljából van szükség az agráresztnék érvényesítésére. Az agrárpolitika csupán ürügy a szabadelvű politikai irányzat elleni agitációra s ismernünk kell a rugókat, melyek ezt a politikát mozgatják.

Hát lehetséges-e az, hogy a liberális politika, a liberális kormány ellensége volna Magyarország mezőgazdasága fejlesztésének? Lehetséges-e, hogy ez a kormány nem ragadna meg minden eszközt, mely Magyarország birtokosainak kedvezőbb helyzetet teremthet? Hát csak egyedül a magyar kormány nem tudná, hogy a magyar nemzet legnagyobb része fentartását a magyar földből nyeri, hogy a magyar nemzet jövője a föld jövedelmétől, a földműves és a birtokos osztály jólététől függ? Az agrarizmus egy lappangó irányzat, melynek célja politikai uralomra emelkedni azon ürügy alatt, hogy elhanyagolt agrikulturánk érdekeit kívánja előmozdítani. A nagybirtokosok mozgalmá ez, a szabadelvű politikai irányzat ellen, mely a mezőgazdaság érdekeivel semmiféle összeköttetésben nincsen. A magyar liberális kormány politikája azonban nem tesz különbséget nagybirtokosok és kisbirtokosok érdekei között s épen az a körülmény, hogy a földműves osztály helyzetének javítása a kormánynak sokkal nagyobb gondját igényli s hogy gazdasági politikánk épen az újabb időben jelentkező szociális mozgalmak lecsillapítása céljából, a földművesek érdekeinek különösebb apo-

lását eredményezte, — adott okot néhány nagybirtokos agitációjára.

Ha talán ez a politika nem tetszik az ugynevezett agráriusoknak, lépjenek ki nyílt sisakkal a küzdőterre s akkor ki fog tűnni, hogy kik azok, kiknek nem tetszik az ország közgazdasági érdekeinek összhangzatba hozása, az összes közgazdasági tényezők egyenlően érvényre jutása.

A liberális kormány közgazdasági politikája nem lehet más, mint a mostani. Akkor lehetne igazán osztályérdekek megsértéséről beszélni, ha a szabadelvű kormány az igazi agrárius érdekek kielégítésével, a földműves osztály helyzetének javításával kevesebbet foglalkozna.

A közgazdasági kamara létesítésének célja tehát nem az agrárius és mercantilista irányzatok közötti ellentét kiegyenlítése, hanem valamennyi közgazdasági tényező hozzájárulásával Magyarország általános közgazdasági helyzetének fejlesztése és előmozdítása lehet. Osztályérdek helyett a nemzet egyetemes érdekeinek ápolása: egységes közgazdasági politika, szabadelvű irányzat mellett.

A kivándorlás megakadályozása.

Még az elmúlt július hó folyamán gróf Andrássy Sándor elnöklete alatt Sátoralja-Ujhelyen nagyobb szabású értekezlet volt, melyen módokat kerestek a felvidéki magyaranyu kivándorlásnak megakadályozására. Ez az értekezlet az e tárgyban kifejtendő közgazdasági akció kidolgozására egy szűkebb körű bizottságot küldött ki. E bizottság, melynek tagjai báró Sennyey Miklós, Dókus Gyula, dr. Ferenczy Elek és a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület

elnöksége, tegnap délelőtt Sátoralja-Ujhelyen tartott tanácskozást s írásba foglalta azokat a pontokat, melyek a kivándorlást legalább is szűk körre szorítanák. A tanácskozás eredményét e bizottság az október hó folyamán tartandó nagy értekezleten — melyen a földművelésügyi miniszter is képviselteti magát — terjeszti elő.

Kinai vélemény a kínai háborúról.

A Pétervárott és Bécsben akkreditált kínai követ, Yang-Yu, levelet intézett az európai békemozgalom vezetőjéhez, Suttner báróhoz, mely a következőképen szól:

Kedves báró!

Hazámban történő szomorú események gyakran juttatják eszembe a békemozgalom és annak vezetőit, a kiket Hágában megismertem. Meg vagyok győződve, hogy bár ön quantitáé négligeeable-nak nevezi is a békebarátokat, a győzelem végre mégis övék lesz. Az ő körükből fog a világosság kiáradni és egy szikra is elegendő lesz, hogy az örök béke világitó tornyát kivilágítsa. Bár az ágyu és a kard mihamarább ekévé változónak! A békebarátok szent kötelessége, hogy ügyükért harcokoljanak és semmi által magukat buzgalmukban ellankasztani ne engedjék.

Boldog volnék, ha nézeteim publikálása révén az ön által elvállalt humanus művön lendíthetnék.

Hivatalomban, valamint tanulmányutaimban meglátogattam az amerikai Egyesült-Államokat, Perut és a többi dél-amerikai államokat, továbbá az Osztrák-Magyar Monarchiát, Németországot, Angliát, Spanyolországot, Franciaországot, Hollandiát, Japánt és Oroszországot. Ahol csak voltam, mindenütt tanulmányoztam a népek szokásait, de különösen a katonai, kereskedelmi és mezőgazdasági intézményeket, melyeket a legmagasabb nívón találtam. Az ezen téren tapasztalt

nek a multságban. Eszökbe sem jut türelmetlenkedni a multságnak hosszúra nyulta miatt.

Rendesen kerül közéjük néhány Juczika is, kik urnőjük mantillját tartogatva, a tüzes pillantások előtt csakhamar meghódolnak. Itt csakis a tiszt szolgák urai a helyzetnek, mert a többi baka pajtásnak semmi keresnivalója sincsen. Azok szépen alszanak odahaza a kaszárnyában, ők pedig most háborítatlanul udvarolhatnak s nem egyszer sikerül is bebizonyítani, hogy hiába tiszt szolgák vagy ha úgy tetszik, kutya-mosók ők, azért mégis harcra kész szivecskéjük van, akárcsak a többi bakának! De ha benn folyik a hódítás, miért ne folyhatna az idekinn is? Ők bizony szívesen követik a jó példát s tanulnak gazdáiktól!

Lángoló hadnagy tiszt szolgája különös spezialitás. Nem azért, mert Jóskának kerestelték, hanem mert sok jó tulajdonsága mellett is, rendkívül buta fráter, a miért gazdájától hangulat szerint, ékes czimokban szokott részesülni. A gazdája által adott czimek közül a „szamár” titulus, mint általa is helyesnek elismert fogalom a legenyhébb. Lángoló hadnagy rendesen ezen szokta kezdeni és a magasabb régiókban seála szerint végezni. Mindezek dacára ő sem nélkülözheti soha sem tiszt szolgáját, Jóskát.

Most is tánczvizalomban vannak. Mind a ketten ott vannak, csak hogy Lángoló hadnagy belül, Jóska pedig csak kívül. Lángoló hadnagy tánczol és erősen udvarol, Jóska pedig szerényen meghúzódik kívül az ajtófélfá mellett és bután belebámul a nagy fénybe. Czimbora, Gabi már szemesebb gyerek s csapja Juczikának erősen a szelet.

Egyik óra mulik a másik után;

perezről-perezre fogy a publikum, de a vidám fiatalság (hímmemü) még nem gondol a hazamenetelre, köztük természetesen Lángoló hadnagy sem. Végre teljesen megszűnik a táncz s kezdődik az elmaradhatatlan ivás.

— Pezsgőt pinczér, az áldóját! — kiált a hadnagy s öt-hat fiatal emberrel nyomban letelepedik egy kerek asztalhoz; ki van merülve a tánczról, jól esik az ülés.

Jóska örül kívül, hogy a gazdájának jó kedve vagyon belül. Eszeágában sincsen töprengeni: mi lesz ebből? Tudja ő már előre, nem egyszer próbálta: neki is szokott ilyenkor jutni a jóból. És csakugyan most sem soká kellett várakoznia, mert gazdája ime hangosan szól:

— Pinczér!

— Parancs, hadnagy ur!

— Hozzon egy félliter közönséges asztali bort!

— Azonnal...Itt van kérem, tessék parancsolni...

— Jóska te!

— Jelen, hadnagy ur!

— Nesze fiam, idd meg ezt az üveg bort, de többet aztán nem szabad ám innod. Be ne rugj, mert agyon váglak.

— Igen is, hadnagy ur!

— Nem igenis, te szamár! Így mond: „nem hadnagy ur!”

— Nem hadnagy ur!

— Így már jól van, fiam. Most ide hallgass! Itt maradsz a közelemben kívül az ajtó mellett, hogy kéznél légy, ha szükségem lesz rád. Jól viseld ruagad! Még egyszer mondom, ennél az üveg bornál többet ne igyék kend, mert baj lesz. Elég ha én iszom...

— Igenis hadnagy ur!

— Hallgass te ökor, nem kérdeztelek. Fogd be a szádát... Majd ha parancsolom kocsit fogsz hozni, érted?

— Igenis!

— No most kotródj kifelé!

A dárídó reggel 7 óráig tartott s a fiatal urak alaposan elkészültek. Lángoló hadnagy urat Jóska legény sikeresen elhelyezte egy bérkocsiban s azután a kocsis mellett helyet foglalva, hajtatott haza.

Hadnagyunk jó kedvében dudolgotott az egész uton, otthon pedig már dalolni kezdett:

„Fekete szem éjszakája...”

Háziasszonya a nagy zajra benyitott s köszöntötte:

— Jó reggelt, hadnagy ur!

— Adjon Isten, kedves háziasszonyom, kialudta már magát?

— Ki bizony, mert korán lefeküdtem, hanem a hadnagy urnak jó lesz ám most már izibe lefeküdni; amint látom...

„Hány csillag ragyog le rája...”

— Ej, ej, édes hadnagy ur, de jó kedvünk van. Csak talán nem nekem dalolja ezt a szép nótát?

— De nem ám, szentem lelkem, hanem annak az aranyos... drága... egyetlen anygának.

— Ugyan ki már az az aranyos, drága egyetlen anygalka? Még ugyancsak megczifrázza hadnagy ur...

— Szeretné tudni ugye? ... hehehe... azért se mondom meg... Nagyon szerelmes vagyok, édes háziasszonykám!

— Puff neki, jól adja! Hisz az nem ujság, minden bál után szerelmes szokott lenni a hadnagy ur...

— De most az egyszer komolyan ám

— Tudom, tudom, nem is úgy mint

intézkedéseket, a mennyiben azok a mieinktől különböztek és jóknak bizonyultak, feljegyeztem, hogy hazámnak hasznára fordítsam.

De az egyes népek rivalitása és féltékenysége ártalmára van intézményeik tökéletességének. Ha valamit, úgy azt kívánám, hogy a világ minden népe az érzelmeik fölé kerekedjen, jó egyetértésben éljen egymással és ezzel az általános béke biztosítva volna.

A Kína és az idegen hatalmak között fenforgó viszály oka nyilván a kölcsönös félreértés. Meg vagyok győződve róla, hogy Kinának és a hatalmak bármelyikének eszéágában sem volt megzavarni a békét. A zavarokat főleg a kínai tisztviselők hazugsága és a katonaság fejének balgasága okozták. Ideje volna tehát helyreállítani a békét, mert a háborus állapot nemcsak Kinát tenné tönkre, hanem az internacionális békét és ennél fogva az egész emberiséget is veszélyeztetné. Reményilem, hogy az államok sorának intézői ezt nem tévesztik el szem elől.

A jelenlegi viszálykodás gyökere a kínai czopfnek gyűlölete a kereszténység iránt. Kétségtelen, hogy a misszionáriusok célja jó és dicséretes, de a czopfok kínaiak semmi áron sem tágítanak vallásuktól. A keresztényen hitre tért kínaiak jobbara a nép salakja, kik az új hit örve alatt büntényeket követnek el és a hittérítőknél keresnek védelmet.

A kínaiak époly kevéssé akarnak a keresztényen vallásra áttérni, mint a menyire az európaiak nem óhajtják a Confucius tanait elösmerni.

Személyes véleményem szerint, Kína és a külföldi hatalmasságok között a kereskedelmi összeköttetéseket annyira ki lehet terjeszteni, amennyire csak jólesik, de ami a vallás kérdését illeti, célszerűbb volna, mindenkinek vallását tiszteletben tartani; ez lenne a leghelyesebb mód arra, hogy a jövőben a konfliktusokat elkerüljék.

Nem tudom, hogy az idegen kormányok belátják-e ennek a helyességét, hogy a vallási dolgokban tett eddigi tö-

rekvéseikről egyszer és mindenkorra lemondjanak.

Azt hiszem, minden kérdésére feleltem és biztosítom, hogy én mindig örülni fogok, ha önnek szolgálatára és használatára lehetek.

Fogadja stb.

Yang-Yu, kínai követ.

Első szerelem.

Hesblay ur hirtelen meghalt, hetven éves korában. Ugy történt a dolog, hogy reggel kinyitotta az ablakot, elragadtatással szivta az üde levegőt s fölkiáltott: „Milyen szép idő van!” Aztán ledől egy karosszékre s meghalt, mosolygól az ajkán.

Halála után az iratai között találtak egy csomó kékszalaggal összekötött levelet is. A félénk, remegő kézzel írott levelek hátuljára rá volt írva Hesblay ur válasza is, úgy, hogy ezekből a levelekből egész kis regényt lehet kiolvasni. Ime a levelek.

18 . . május 25.

Uram, ön bizonyára bolondos leánynak tart engem, mikor elolvassa ezeket a sorokat, amelyeket remegve írok le. El se merem gondolni e tettemnek a következményeit. Meggyőződésem szerint mindenki más kinevetne, csak ön nem. Gondolja meg, kérem, hogy még milyen fiatal vagyok, s hogy emiatt mennyit kellett küzdenem önmagammal, míg végre természetes félnétségemet legyőzve, mit sem törődtem többé azzal az illemmel, amelyre oly gonddal neveltek.

Szeretem önt!

Persze engem csak nagyon kis leánynak tart s mosolyog a naivságomon. Talán azt is kérdezi magában, hogy vajjon micsoda regényből írta ki ez a gyermek ezt a levelet?

Hogy mióta ismerem önt? Nem tudom. Az ön szemei előtt, sőt az én térdeim nőttem föl. A lelkem úgy fejlődött, hogy mindenben önhöz igyekeztem hasonlítani. Minden este, amíg a szüleim meg a rokonaim kártyáztak vagy beszélgettek, ön csak velem foglalkozott s

és épen jókor, mert az időközben már ágyba került hadnagy fekvőhelyzetében a szájához vitt rumos üveg tartalmát ugyancsak kezdte gurgulyázni lefelé. Az egész positura élénken tanuskodott a mellett, hogy lángoló hadnagy a majdnem teliüveg rumot fenékiig ki akarja üríteni. Pedig már ugyanis hőtíg oda volt. Még meg találja útni a guta, vagy szerelmes szívének eshetik majd baja!

— Az istenért hadnagy ur, mit csinál? — szólott ijedten a háziasszony s minden további teketória nélkül villámgyorsan kiesavarta lakójának kezéből az üveget.

— Jól van no, hát nem iszom, — szólott a hadnagy s a másik pillanatban már lecsukódtak szemei. Tökéletesen elázva egy pillanat alatt elaludt s nem igen tudhatott arról, a mi körülötte történik, de Jóska a derék tiszt szolga, ki gazdájának érdekeit a butaságig hűen mindig szíven viseli, az ő egyszerűségében fel nem foghatta a háziasszony vakmerőségét. Oda is szólt hát neki:

— Az asszonyság meg minek veszi el tüle, az övé az, ú hozatta, úgy ám!

— Elhallgat mindjárt adta teremtette tiszt szolgája! Nem kell már a hadnagy urnak semmi, maga pedig amilyen nagy bolond, még újból odaadná neki. Hogy is ne! inkább kiviszem az üveget magammal. Kötördjön maga is kifelé . . . a hadnagy ur már alszik.

— Jóska bosszusan ment kifelé, miközben mormogott valamit, de a háziasszony meg nem értette, hogy mit. Jaj ha meghallotta volna, még a fejéhez vágja Jósának a rumos üveget, mert mormogásának értelme csakis ez lehetett: „Csak aztán hijja ne legyik annak az italnak!”

áhitattal hallgattam a szavait. Természetes tehát, hogy ha egyszer valaki miatt elhagyom a szülei házat, — ez a valaki senki más nem lesz, csak ön. Ön lesz a férjem s ön az egész életom.

Laure.

U. I. Jöjjön el hozzánk ma este is. Én azonban szobámban maradok, míg a választ meg nem kapom.

Hesblay ur B . . . Laurehoz.

Tudod, kedves kis leányom, ha te nem lennél oly fiatal s én olyan öreg, — zavarba ejtett volna a leveled. De így is megcsodáltam s eleintén az volt a szándékom, hogy elmegyek az atyáddhoz s szerencsét kívánok neki a leányához. A helyesírás kifogástalan, a betűk szépek, a stíl előkelő, — de a tárgy, amelyről írtál, különös, sőt illetlen. És épen ez az oka, hogy ezt a kis „írásbeli gyakorlatot“ ma este nem olvasom fel a szüleidnek.

Öreg barátod

Hesblay.

U. I. Nem megyek el ma este hozzátok; nedves az idő s félek a reumától, — ami az én koromban már természetes dolog.

B . . . Laure Hesblay urhoz.

Hát ön sem ért meg engem? Különböznem válaszolna ilyen tréfálkozva arra a valómásra, amelynek leírása nekem annyi lelki küzdelembe került. Nem vagyok már iskolás leány; amit tettem, megfontolva tettem.

Azzal fenyeget, hogy fölolvassa a leveleimet az atyámnak, ami helytelen dolog volna. S kinevetnének engem, ugy-e? Nos — vajjon akkor már kevésbé szeretném önt?

Hesblay ur B . . . Laurehoz.

Gyermekem, az én fejem már megöszült, s ezt nem is igyekszem titkolni. A kezem már remegni kezd, s a szivemben már csak szelid érzéseknek van helye. A legkisebb izgalom halálomat okozhatná. Kérem, szálljon magába; majd rájön, hogy mennyire csalódott, s mennyire félreismerte a saját érzelmeit. Olyan idős vagyok, mint az atyja, s az ő csókja az ön homlokán még melegebb, mint az enyém.

S aztán nem gondolja, hogy én is voltam fiatal? A szivemben már sokszor volt szerelem és sokszor kitépték belőle. A fiatalság és az erő a szerelem! Hagyja békén az öreg embert, aki már ugyanis csak a barátainak s az emlékeinek él . . .

B . . . Laure Hesblay urhoz.

Elmultak az évek s nem hagytak nyomot az ön homlokán. Mit törődöm én azzal, hogy önnek már nincsenek szenvedélyei? Hiszen én ugyse ismerem a szenvedélyeket s nem is akarom ismerni őket. Olyan boldoggá és derűssé teszem az öregségét, hogy én mellettem fiatalnak fogja magát érezni. S vajjon nem érek-e én annyit, mint az ön emlékei?

Hesblay ur B . . . Laurehoz.

Ez az utolsó levél, amelyet tőlem kap. Megborzadok, ha arra gondolok, hogy mily szörnyű bűn lenne, ha az ön ifju életét arra használnám fel, hogy életem utolsó éveit kellemessé tegyem. Isten vele.

Az ezután következő levél, amelyet nyilván csak négy-öt év múlva írtak, így szól:

V . . .-né Laure, Hesblay urhoz.

Öreg barátom, ime már egy év óta asszony vagyok. Urbain a legjobb és legderebb ember és férj a világon s remélem, hogy apának is épen ilyen jó lesz.

Csodálattal gondolok arra, hogy ön egykor milyen bölcs és milyen jó volt. Mindent elmondtam Urbainnek is, a ki szeretné önt minél előbb megölelni. Természetes, hogy ön lesz gyermekünknek a keresztapja.

máskor, ugyebár? Hehehe! Most csak fekdüjk le szépen, már én is úgy mondom, aranyos hadnagy ur, azután ha felkel, majd meglátjuk, mennyi nyomot hagyott szivecskéjében hátra az elmúlt éjszaka.

— Hát nem hiszi el? No jó, ha nem hiszi, akkor le sem fekszem, mulatok tovább: „Hány csillagból van a szemed, Mariskám . . .”

— Dehogyan nem, hogyne hinném, már a dalolásából is sejtem, hogy a legújabb szivrablót Mariskának hívják, de most már igazán fekdüjk le hát, aranyos hadnagy ur . . .

— Ugy-e, most már könyörgésre fogja a dolgot? A miért olyan jó, hogy elhiszi, hát nem bánom, lefekszem . . .

— Jóska, gyere be!

— Hát jó éjszakát, hadnagy ur!

— Magának meg jó reggelt, czukros háziasszonyom. Fel ne keltsenek délig. Vetkeztess le, te akasztani való Jóska!

— Igen is . . .

— „Hogy az egész menyországgal ragyogsz rám” . . . Ne rángasd a lábom, te számár!

— Csak a cipőt húzom le, hadnagy ur, de nehezen jár . . .

— „Hány csillagból” . . . huzd le már a nadrágom, te ökr . . . „van a szemed” . . . te bitang, ne rángass. mondom, mert pofont kapsz . . . „Mariskám, hogy az egész meny” . . . ereszd le a függönyöket, Jóska! . . . „országgal ragyogsz rám” . . .

— Mért nem főztél teát, te medve?

— Nem tudtam, hogy meginná hadnagy ur!

— Add ide hát a rumot, te maffla!

A háziasszony, ki az üvegajtón keresztül mindent hallott, nehogy kedves lakója a rumból sokat találjon inni, újból benyitott

El kell jönnie néhány napra hozzánk Ormiérebbe. Nézze meg azokat, a kiket ön tett boldoggá. S a falusi levegő is javára válik önnek.

Ne gondolja, hogy bár a legkevésbé is pirulok kisleánykori vakmerőségemért. Mert én csakugyan, igazán szerettem önt s első szerelmemre mindig gyönyörűséggel emlékezem vissza. Jöjjön, kérem, jöjjön, — a férjem nem lesz féltékeny.

Szerető leánykája

Laure.

Aurelien Scholl.

A kínai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, aug. 23.

Ugy látszik, hogy a császárvárost, melyet az oda visszavonult kínai katonák retentenes kétségbeeséssel védenek, még mindig nem foglalták el teljesen a szövetségesek. Vagy azokat a kincseket védik, melyeket a menekülő császárné nem vihetett magával, vagy pedig valami nagyfejű rekedt ott, talán Tuan herceg. Ha ő, akkor csakugyan van oka meghíusítani azt, hogy a szövetségesek közébe ne kerüljön.

Kína alaposan meg van puhulva s békét kér a hatalmaktól. De mint jó kereskedő, mindjárt szertelenségen kezd, hogy módot nyújtson az alkudozásra. Li-Hung-Csang, a szegény házaló alkirály, a ki talán az egyetlen most Kína nagyjai közt, kívül a hatalmak szóba állnak, azt kéri, hogy a szövetségesek vonuljanak vissza s azután kezdjék meg a békealkudozásokat. Kína először Japánhoz, azután az orosz csárhoz, azután Amerikához fordult, most azonban az összes hatalmakhoz egyszerre. Nehéz eldönteni, hogy ravaszok e a kínaiak, vagy pedig morálisan szenvednek s nem tudják magukat beleélni abba az érzésbe, hogy a gonoszsgót meg kell torolni s hogy korrektebbül, szigorubbán kell venni a világ sorját. Azt hiszik talán, hogy visszatartják a hatalmakat Kína teljes megalázásától s a főbűnösök megbüntetésétől.

Li-Hung-Csang, a ki békével házal, még eddig egyetlen szóval sem árulta el, hogy kitől kapott megbízást. De ebben mind ő, mind homályban lappangó megbízói következtetések.

Mikor a pekingi véres zavarok voltak, majd azt hozta a táviró, hogy a császárné elhatározta az idegenek kiirtását; majd azt, hogy a császárné a boxerek ellen van; majd azt, hogy Tuan herceg megmérgezte a császárnét a császárral együtt; majd azt, hogy a császárné életben van. Most, mikor Kínának békére volna szüksége, szint kellene vallani, de ez nagyon nehéz, mert a mult eseményeit a megbízótól kérnék számon s lassankint kiderülne, hogy kik a felelősek az elkövetett bűnökért. Lehet, hogy Li-Hung-Csang s megbízói a kért béketárgyalásokkal első sorban a bűnösökről és meglakolásukról akarják elterelni a figyelmet; s a megtorlást azonban nem lehet elszkamatálni.

Már kezdenek hangok hallatszni arról is, hogy mi történnék Kínával a rend és nyugalom visszatérte után. Németország Kína integritásának és a mandzsu-dinasztia fönmaradásának a biztosítását óhajtja. No majd megszólalnak a többi hangok is s isten tudja, hogy mi fog kijönni a hosszas tárgyalásokból.

Egyházmegyei közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, augusztus 24.

A debreczeni ev. ref. egyházmegye a mai napon tartotta negyzi rendes közgyűlését Debreczenben Dávidházy János esperes és Nadányi Miklós egyházmegyei gondnok kettős elnöklete alatt.

A gyűlést Dávidházy János esperes buzgó imával nyitotta meg, mely után az

esperesi jelentés Szele György egyházmegyei főjegyző előadása mellett került tárgyalás alá.

Az esperesi jelentések tudvalevőleg az egyházmegyébe tartozó egyházak kisebb-nagyobb fontosságú ügyeit, bajait az ezekben hozott s az egyházi élet fejlesztésére tartozó intézkedéseket foglalják magukban.

Ezekből megértettük, hogy egy-két kiviteles esettől eltekintve, örvedetes gyarapodás tapasztalható, melyben nem kis része van az egyházmegye buzgó és nagytevékenységű esperes-elnökének.

A részletes tárgyalás alapján szóba került a b.-ujfalui takarékmagtár hovatarozandósága, jellege.

Miután kiderült, hogy az egyházi uton jött létre s reá a felügyeletet mindig az egyháztanács gyakorolta, kimondatott, hogy a berettyó-ujfalui magtár tulajdonosa a berettyó-ujfalui egyház. Ezt az álláspontot megerősíti Némethy Lajos egyházmegyei tanácsbíró, ki e magtárnak alapítója volt.

A debreczeni egyház 63 ezer forintnyi adóhátralékára vonatkozólag Sz. Szabó László előterjeszti, hogy a kellő intézkedések e tenger hátralék behajtására (a végrehajtó személyében) megtették. Ennek eredménye feltüntethetőség az előterjesztés tudomásul szolgál.

A monostorpályi egyház adókulesa megállapításáról lévén szó, eltekintve az egyházközségi közgyűlésen Tóth Lajos egyh. tag magatartásától, kimondja kötelezőleg az egyházmegye, hogy az egyházközségi közgyűlés állapítsa meg az adókulesot és terjessze be az egyházmegyei közgyűlés elé megerősítés végett.

Azokat az egyházakat, melyek nem a Fonciernél vannak biztosítva, odautasítja az egyházmegyei közgyűlés.

A bagosi, b.-ujfalui, monostor-pályi gyenge eredményt mutató iskolákra nézve, ha még tovább is hasonló eredménytelenséget tapasztalna a canonica visitatio, kimondták a fegyelmi eljárás megindítását.

Tripsó Mihály és Benesik Gyula tanítókat Zih Sándor b.-ujfalui lelkész és a presbyterium egyszerűen nyugdíjaztatni kívánja az egyházmegye által! Minden indoklás nélkül teszi ezt az egyházmegyéhez küldött egyszerű jegyzőkönyvben Nagy Ferencz egyházmegyei tanácsbíró egyszerűen vissza kívánja adni, de az esperes indítványát, mely a Zih eljárást tiszteletlennek nyilvánítja, nevezett lelkésznek visszaadja a közgyűlés, annyival inkább, mivel az egész eljárásból az tűnik ki, hogy Zih ur „nem tudja, mit cselekszik“.

Általában és részletekben is sok mondani valónk lehetne a b. ujfaluvi viselt dolgokhoz, ezuttal azonban megelégszünk a közgyűlés által mondottakkal.

Az esperesi jelentésnek a behivatalnokok közötti jó viszonyról szóló része örvedetes tudomásul szolgál, — természetesen itt is B.-Ujfalut kivéve.

Sinka Sándor jegyző, előadó egy megbotránkozást keltő ügyet volt kénytelen a gyűlés előtt pertraktálni. Az egész ügy alapja egy méltatlan és jogtalan vád, könnyelműen levegőbe bocsátva Dávidházy János esperes ellen, mely a b.-ujfalui egyháztanácsban, épen presbyter ember szájából, így hangzott: „nem lesznek itt mindaddig más tanügyi állapotok, míg D. lesz az esperes.“

A tény valóságára nézve megkérdezte Zih Sándor b.-ujfalui lelkész, az általa szerkesztett Sárréti Lapokban — Szerkesztői üzenetben — azzal felelt, hogy ez egy történet és senki sem mondott ellene. Midőn azonban arra nézve kért felvilágosítást az esperes, hogy mi okból hagyta e sértést a lelkész, mint egyháztanács elnök megtorlatlanul s mért tette közé a szerkesztői üzenetben. Azzal felelt, hogy a gyűlésben a sértést nem hallotta, a szerkesztői üzenetre nézve pedig válasza az volt, hogy mint szerkesztő felvilágosítással nem tartozik.

Igy állván a dolog, előadó, a nevezett egyháztanácsos és lelkész ellen, az ügyet

tisztázandó, a vizsgálat megindítását kéri, mire az a közgyűlés által el is rendeltetett.

E tárgyalás alatt az elnöki széket, mint legidősebb tanácsbíró, Némethy Lajos debreczeni lelkész foglalta el.

Az egyházmegyei tanügyi bizottság jelentését Fráter Barna jegyző referálásában hallgatja és erősíti meg a közgyűlés.

Biber József jegyző az egyházi behivatalnokok által megváltandó egyházközségi beruházásokról szóló szabályzatot olvassa, mely minutiozus részletekben megállapítja a behivatalnoki változásnál előálló, s követendő eljárást, kimutatván, mik képezik a megváltás tárgyát.

Az egyházmegyei papi gyámintézet, mint ilyen megszűnve, vagyona egyrésze „nevelési alap“ czímen kezelte, melynek czélja a lelkészek felsőbb iskolában tanuló gyermekeinek segélyezése. Így adatik ki első segélyként 400 korona Bálteki Lajos pocsalyi lelkész hasonló 3-ik gymn. osztályba járó fiának.

A jövő évi egyházmegyei lelkészi közértekezlet helyéül Hósszapályi jelöltetett ki. Egyben jelezte, hogy az értekezleten Vértessi Mór b.-tordai lelkész predikálásra, Nadányi Miklós pedig értekezlet tartására készséggel vállalkoztak. Egyben megemlékezik a jelentés mult alkalommal B.-Ujfaluban tartott hasonló czélú és tárgyú közértekezlet fényes sikeréről.

Olvastatik a debreczeni egyháznak az ispotályi telek végleges rendezésére vonatkozó, minden szükséges szerelvénynyel ellátott, egyházunkra nézve előnyösnek látszó beadványa, mely egyhangulag megerősített s pártolólág az egyházkerülethez felterjeszteni javasoltatik.

Az iskolák államosítása kérdésére nézve úgy határoz, hogy államosítási szándék esetén az illető egyház szigorúan az az idevonatkozó szabályokhoz ragaszkodjék.

Ugyanilyen utasítással hívja fel az egyházi, közalapi tartozások (domestica) megváltása ügyében is az egyes egyházakat.

Szunyogh Szabocs 5 hold földnyi ajándékát az esztári egyház részére, a lelkész hasznélvezetébe adásának kikötése mellett, örvedetes tudomásul veszi és a nevezett adományozó buzgó cselekvését jkvben örökíti meg.

A tépei egyháztanács sajátosságos fel fogást tanusító adományt kíván biztosítani az ottani egyik érdemes öreg tanítójának olyanformán, hogy a megajándékozandó nyugdíjazott helyébe választott új tanító fizetéséből évi 200 korona segélyt kíván elvonni. Természetesen e naiv szándék nem talált pártfogásra az egyházmegyei közgyűlésben.

Szél Sándor tépei tanító azon kérényé, hogy az elődje részére hasonló módon lefoglalt 200 frt adassék az ő fizetéséhez, mivel az őt jogosan illeti: visszatétezt a tépei egyháztanácshoz. E jogtalan fizetés-csonkítási ügyben nem a szeg férére ütött az egyházmegyei közgyűlés.

A M. Prot. Irod. Társaságnak f. évi szeptember 16 án Pozsonyban tartandó közgyűlésére meghívó — tudomásul vétetik. Jegyzőkönyvhitelesítésre Nagy Ferencz, Ritoók István s a tisztikar az elnök elnöklete mellett kiküldetnek.

A gyűlés fél 1 órakor ért véget, mely után a „Dréher“-ben felterített fehér asztalnál gyűltek össze a gyűlés tagjai, hogy a délután 4 órakor tartandó egyházmegyei fegyelmi bírósági tárgyalásra erőt merítsenek.

HIREK.

— Személyi hírek. Vértessy Arnold, a kitűnő író, lapunk volt tulajdonosa és szerkesztője, jelenleg városunkban időzik. — Komlóssy Arthur városi főjegyző Rohicsról hazaérkezett.

— Kinevezések. A debreczeni itélőtábla elnöke dr. Cseke Miklós debreczeni törvényszéki díjtalan joggyakornokot, Türk

István kisvárdai járásbírói ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokot, végül Álmos Zoltán nyiregyházi lakos, végzett joghallgatót — a debreczeni ítélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű joggyakornokká nevezte ki.

— **Boczkó Sámuel** rendőrfőkapitány gyöngéledéséből teljesen felépülve, átvette hivatala vezetését. Azt hisszük, hogy olvasóink együttes érzésének adunk kifejezést, midőn szívünkben örülünk a főkapitány egészségének, jobbrafordultán kívánva, hogy nagyfontosságú állását városunk javára még hosszú időn át töltsse be egészséggel, tekintélyével és ismert munkaerejével.

— **Egészségtan tanári tanfolyam.** A középiskolai iskolaorvosi és egészségtan-tanári tanfolyam a budapesti tud. egyetemen az évi szeptember hó 15-től december 15-ig fog tartani. Mindazon orvosdoktorok, a kik e tanfolyamban részt óhajtanak venni, folyamodványukat, melyhez a tanulmányaikat, állásukat, működésüket feltüntető okmányok csatolandók, szept. hó 10-ig nyújtják be az orvoskari dékáni hivatalhoz. A tanfolyamra első sorban orvosdoktorok vétetnek fel. A mennyiben azonban a megállapított szám okleveles orvosokkal be nem telnek, 20-nál kevesebb orvostudor jelentkezése esetén szigorló-orvosok is felvehetők.

— **A Csokonai-Körből.** Csokonai-Kör f. hó 25-én, azaz szombaton 5 órakor a kereskedelmi akadémiában levő Csokonai-szobában választmányi ülést tart a Csokonai-Kör helyisége bérleti ügyében. Mivel az inkézkedés sürgős, ez uton is kéri az elnökség a választmányi tagok szíves megjelenését.

— **Tanítválasztás a debreczeni gör. kath. egyháznál.** A helybeli gör. kath. egyház a jövő hó elején tudvalevőleg külön iskolát nyit. Ezen iskolánál egyelőre csak egy tanító fog működni, kit is vasárnap, vagyis f. hó 26-án d. e. 11 órakor választ meg az iskolaszék. Eddig már tíz pályázó jelentkezett az új állomásra.

— **Jegyzői vizsga a vármegyénél.** Az utolsó rendszer szerinti jegyzői vizsgát W e s z p r é m y Zoltán főjegyző elnöklése mellett ma tartották meg Hajdúvármegyénél. Három jelölt volt összesen. Tegnap volt az írásbeli vizsga, ma délután tartják meg a szóbeli vizsgát.

— **A honvédkórház kiköltöztetése.** A honvédkórháznak fagerendákból készített mennyezete rozogának bizonyulván, vasgerendákkal kellett kicserélni. Az átalakítás idejére a betegek egy részét a budapesti honvédkórházba, más részét a helybeli közöshadseregbeli kórházba kellett átszállítani.

— **Lelkészmeghívás.** A mezőturi ev. ref. egyház presbiteriuma, a Lukács Dániel halála által megürült egyik lelkesi állásra Gergely Antal budapesti gyűjtőfogházi lelkeszt hívta meg. A gyülekezet minden esetre igen sokat nyert Gergely meghívásával, a ki legkiválóbb egyházi szónokaink egyike.

— **Megszókött ezred kürtös.** A 39-ik gyalogezred mostanában Nagyvárad házi-regementjével együtt Szombatság-Rogoz környékén táboroz. Onnan jött távirat tegnap az ezredkürtös szökése dolgában. Puresi Lajosnak hívják a 39-ik gyalogezred ötödik századának vitéz trombitását, aki kedden reggel hiányzott a sorból. Csak a kürtjét és a hadi felszerelését találták meg a kvártélyán, Puresi Lajosnak azonban tisztára nyoma veszett. Nyilvánvaló lett csakhamar, hogy megszókött a trombitás, akit most a rendőrség emberei keresnek.

— **Fogházörmesterekből irnok.** A debreczeni főgyógyász a mármaros-szigeti ügyészséghez Medgyessy László nyiregyházi törvényszéki fogházörmestert irnokká nevezte ki.

— **Értesítés.** Ev. ref. egyházunk utcai népiskolájában, az 1900—9001. iskolai évre a beiratások folyó évi szeptember 1, 3, 4, 5, 6. napjain történnek. A kik már az előző évben is jártak iskolába, eddigi tanítójuknál jelentkeznek. Ujjonnan beiratkozók keresztlevelet és himlőoltási bizonyítványt tartoznak bemutatni. Minden tanuló köteles az illető tanítónál a beiratkozáskor takarítási díj és tanítói nyugdíjilletőség fejében összesen 65 krt befizetni. Nem ev. ref. vallású növendékek csak a két forint félévi tandíj kifizetéséről szóló nyugta felmutatása mellett vétetnek fel. Szeptember 6-án tul felvétel csak az iskolai szék elnökének engedélye mellett lehetséges. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 7-én reggel 8 órakor fog megtartatni. Debreczen, 1900. aug. 23. Mitrovics Gyula, iskolaszéki elnök.

— **Rablóvilág Biharban.** É hó 21-én éjjel a Hosszupályi határán levő Brüll-féle uradalom postatagi pusztájára ismét rablók állítottak be. Hárman voltak, állig főfegyverkezve a haramiák, kik éjjel 11 órakor bezörgettek az uradalmi ispán ablakán:

— Adjon az ur pénzt, mert baj lesz!

Feleletet többszöri kopogtatásra sem kapván, feltörték a lakást, melyben szerencsére senki sem tartózkodott. A rablók, ugyáltszik, e miatt való haragjukban felforgatták az egész házat s elvittek mindent, a mit kézhez kaptak a szobákban, azonkívül pedig elhajtották a hizó jószágokat az ólból.

Mikor a pusztáról kifelé indultak, az uradalom egyik bérese jött szembe a rablókkal, akik üzenetet küldtek általa:

— Mondd meg ispánodnak, hogy eljövünk még egyszer, szükségünk van arra a pénzre, amit a lánya lakadalmára kuporgatott.

A betyárok mindenünnen nyom nélkül távoznak. A csendőrség nem lelte még meg az utat, mely a rablóbanda fészkehez vezet, holott a nyomozás ritka erélyvel folyik.

— **A cipészek és czizmadiák táncvígalmá** iránt, mely folyó hó 25-én este a „Margit” disztermében a Munkás Dalegylet szíves közreműködése mellett lesz megtartva, rendkívüli érdeklődés mutatkozik. A rendező bizottság lázasan működik, hogy az est sikerét teljessé tegye. A meghívók már szétküldtek; azok, kik tévedésből nem kaptak, azonban igényt tartanak arra, szíveskedjenek Széplaky József elnökhöz fordulni (Széchenyi-utca 1. sz.) és készséggel teljesíttetik. A rendezőség.

— **Bevádolt tanfelügyelő.** A Szegedi Napló írja: Makón egyébről se beszélnek ma, mint azokról a botrányos dolgokról, melyeket egynehány nappal ezelőtt elrendelt fegyelmi vizsgálat vetett felszínre. A vizsgálatot a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelte el és annak megejtésével Lonovics József főispánt bizta meg. S a főispán napok óta folytatja már a vizsgálatot Kubinyi Mihály kir. tanfelügyelő ellen, akit azzal vádolnak, hogy a hatalommal, melyet hivatalos állása biztosít neki, visszaélt olyan nőkkel szemben, kik hivatásuknál fogva a vele való érintkezést el nem kerülhették. Sőt beadott panaszok folytán az ismétlőiskolák leány növendékei közül is többet kihallgattak. Ugy mondják, néhány szülő a szegedi kir. törvényszék-nél is tett panaszt Kubinyi tanfelügyelő ellen. Bármily eredménye legyen is a fegyelmi vizsgálatnak, az kétségtelen, hogy a felügyelő állása Csanádmegyében tarthatatlanná vált.

— **A véletlenség áldozata.** Komádi-ban végzetes szerencsétlenség történt tegnap reggel. Varga Gábor bérlő kint járt a me-

zón, hogy a eselédit ellenőrizze. Házafelé készülöben, a mint a kocsira ült, Tóth Imre béres át akarta adni Vargának a vadiszfegyverét, mely ezenközben elsült. A sörét, a mivel a puska töltve volt, Varga Gábor mellébe és hasába furódott, hogy a szerencsétlen ember néhány percznyi kínlás után kiszenvedett. Az előjáróság jelentést tett a dologról a nagyvárad kir. ügyészségnek, mire Nagy Géza kir. ügyész kiutazott a szerencsétlenség helyére, megállapította, hogy Varga Gábor véletlenségnek lett az áldozata.

— **Ahol nem unatkoznak.** Érdekes látványt nyújt a figyelőnek az a népvándorlás, mely az EMKE-kávéházba a megnyitás napjától végbe megy. Az a valóban gyönyörű helyiség — ismerve Kis Adolf népszerűségét — csakugyan kicsinek bizonyult. Az EMKE-kávéházat ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Beiratások a gör. kath. elemi iskolába.** A gör. kath. elemi iskolába a beiratások szept. 3., 4., 5. és 6-án eszközöltetnek a lelkész lakásán (Batthyányi-utca 13.) naponként d. e. 9—12 óráig. Az I. osztályba a 6 évet betöltött gyermekek vétetnek fel, kiknek keresztlevelet és himlőoltási bizonylatot kell magokkal hozniok. A beiratkozáskor fizetendő 6 korona 40 fillér tandíj és 30 fillér az országos tanítói nyugdíj alapra. A tanév kezdetéről később lesznek tudósítva a tanulók. Debreczen, 1900. aug. 23. A gör. kath. elemi isk. igazgatóság.

— **Dewett tábornokról.** Egy angol újságíró, a Daily Telegraph munkatársa, Dewett tábornokról a következő jellemrajzot adta már akkor, a mikor még híre sem volt legutóbbi hőstetteinek:

Mindig csak Dewett. A hold feljő és a fényjelek hirül adják: Vigyázatok, Dewett az erdőben van és Newcastleba tart! — Feljő a nap és a heliograf jelenti: Legyetek óvatosak, mert Dewett Botlehembben van! A szürkületben zászlókkal adnak jelt: Dewett Dundee felé előnyomult! Vigyázatok! Methuen vezérlete alatt harmincezer ember várta öt hónapokon át Natál határán; 7000 emberrel sakkban tartotta az angol tábornokot hónapokon át. Hatalmába kerített egy egész zászlóaljat és az egész hadsereg meleg ruházatát; valóban e háboru dicsősége nem az angolok részén van. Ki fog Dewettől éneket zengeni? Beesület annak, a ki beesület érdemel. Azon a napon, a mikor angol tábornok hasonló körülmények közt foglyul ejt 1000 embert és orránál vezet más nyolcvanezeret, hasonló lelkesedéssel fogok róla megemlékezni. És Dewett emberei nem bátrabbak a mieinknél! Nincsenek szervezve, nincs vezérkaruk s szállítási eszközeik is csak azóta vannak, amióta a mieinket elvették. Hogyan csinálja ezt? A hadi tudományok jövő tanítósa sajnálni fogják, hogy a bur seregeknek nincs Jomini-je, mert Dewett műveletei volnának a tárgya minden lovassági iskola tanári előadásainak. Bárhogyan is járjon most, a mikor ugyszólván teljesen körülrzárták, neve az utókor számára fenn fog maradni.

— **Iskolai értesítés.** A tisztelt szülők és gyámok értesíttetnek, hogy az Abeles-féle nyilvános elemi és polgári leányiskolában a beiratások f. hó 25-én veszik kezdetüket.

— **A kivándorlás júniusban.** A kivándorlások számaránya csak nem esőkken és a Statisztikai Havi Közleményeknek júniusról szóló jelentése csak azt a szomorú képet tárja elénk, mint valamennyi utóbbi jelentése.

A jelentés szerint ez év júniusa folyamán a szoroson vett Magyarországon (Fiumével) 9113 utlevelet adtak ki. Ebből a belügyminiszter 9060, a király személyekörűli miniszter 45, végül a fiumei és magyar-horvát tengerparti kir. kormányzó 8 darabot engedélyezett. A kiadott utlevelek tulajdonosainak összesen 671 utitársuk volt. Legtöbb utlevelet Zemplén (1303), Brassó (735), Csik (135), Sáros (606), Szeben (557), Háromszék

(490), Bács-Bodrog (353), Szepes (345), Ung (341), Nagy-Küküllő (303), Abauj Torna (249), Bereg (197), Torontál (176), Máramaros (162), Fogaras (142), Szabolcs (124), Gömör (112), Krassó-Szörény (108), Udvarhely (104), Tolna (96) és Trencsén (93) vármegyékbeli; Budapest székes-fővárosi (400), végül Pancsova (204), Versecz (46) és Ujvidék (37) thj. városbeli illetőségű lakosoknak adtak ki. Az utlevelek legnagyobb része Amerikába (3573), általában Európába (2768) Romániába (2675) és Oroszországba (86) szólt. A Horvát-Szlavonországokban kiadott utlevelek száma 2041 volt, melyek legnagyobb része Bosznia-Hercegovinába (678), Amerikába (449), általában Európába (394 és Szerbiába (114). valamint a többi, illetőleg két vagy több Balkán-államba szólt.

x A ki olcsón akar venni bőrből pénz, szivar- és dohánytárczát, sakk, dominó, sétat, valódi ezüst és ébenfából dohányzó készleteket, esernyőt önműködő zárral, valamint mindennemű dohányzó eszközöket, — tájékpipák, szipkák, száraz rendkívül nagy választékban kaphatók Schwartz Dániel dohányzó-eszköz különlegességi üzletében a Bika alatt.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

Kohl Medárd püspöksége.

Budapest, augusztus 24. Kohl Medárd esztergomi kanonokot, a hercegprimás volt titkárát, esztergomi címzetes püspökké nevezték ki. A kinevezett ma tette le az esküt a bécsi nunciaturában.

A király az osztrákokhoz.

Bécs, aug. 24. A „Wiener Zeitung“ ma közli a Felsőháznak Körber miniszterelnökhöz intézett levelét, melyben Ausztria lakosságához intéz köszönetet a hetvenéves születésnapjára érkezett üdvözlésekért.

Medve Miklós ügye.

Budapest, augusztus 24. Medve Miklós szülei ma nyilatkozatot tettek közzé a lapokban, melyben kijelentik, hogy fiukat nem a házasságtól való visszatartóztatás miatt véteiték öröktől alá, — hanem azért, mert értésükre jutott, hogy egyes lelketlen ügynökök nagy uszorkálésónbe akarják belevonni és erre felhasználják az abnormis ifju S. Paulához érzett vonalmát. Az erre vonatkozó beismerő levél állítólag a leány nagybátyjától kezükben van. Kijelentik egyuttal, hogy fiukat szabadságától nem fosztották meg.

Elfogott szélhámos.

Budapest, augusztus 24. Dobé Nándort, ki előbb, mint „illatszergyáros“, később, mint „kecskeméti egyetemi tanár“ szélhámoskodott, ma elfogták.

Fürdői levél.

Ránkfüred, augusztus hó.

Kedves Barátom!

Jól tudom, hogy igen öblös papirkosaratokban ez a levél is elfér s hogy a fürdői leveleket nem szokás közölni, mert azok rendszerint reklámot hajszoznak, mind azáltal felhasználom ezt a negyedórát s közlök veled egyet mást, rád bizva azt, hogy az ugorka szünetet jól kitöltő „khinai forradalom“ bur függetlenségi harc, „monzai gyilkosság“ és más világeseemények közepette ennek az írka-firkának közlését helyénvalónak látod-e, vagy sem?

A keltezésből láthatod, hogy Ránkfüreden vagyok!

Azt, hogy Ránkfüred micsoda? nem kell magyaráznom! De hogy milyen előnyökkel bír? talán nem lesz felesleges otthonunkban ismertetni. Mindenekelőtt egy kérdéssel kezdem. (Hja! hiába mosolyogsz azon, hogy nehéz az embernek régi foglalatosságát elhagynia.) Azt kérdezem: „van-e olyan gyenge szervezetű, a munkában megérőltetett, az életgondok sulya alatt görnyedező, szenvedő halandó, a ki ne óhajtana néhány hétre egy rengeteg erdőnek csendes zugába elvonulni, a hol rendkívül gyógyhatású viz, balasamos, ózondus levegő, olcsó és jó koszt, izléses, kényelmes és mérsékelt áru lakások, kitünő zene s mindezekhez tetszés szerint való öltözés, fesztelen, kedélyes társaság, mind együtt és egyszerre található fel? Bizonyára tagadó választ kapsok. No hát! Ránkfüreden mindezt feltaláltam.

Debreczenből reggel keltem utra ötöd-magammal és ugyanannyi podgyászszal (persze volt közöttte kalapskatula is).

D. u. 3 óra 30 perczkor a felföld metropolisába érkezünk, a honnan — tekintettel az utazó családtagok és pakktáskák nagy számára, bizony elég drágán — 14 koronáért hozták el Ránkfüredre.

Ránkfüredre este 7 óraker megérkezve, a fürdőnek nagyérdemű, hivatását kellő gond és figyelemmel betöltő igazgatója Soóváry Soós Pál ur és a szintén köztisztelő és szeretetnek örvendő inspektor ur Szekula bácsi lekötözö szivességével találkoztam, a kik azonnal eltalálták izlésünket és igényeinket és egy kellemes fekvésű verendás szobában helyeztek el.

A fürdőtelep: erdők koszoruzta hegyek között egy kellemes völgyben fekszik, — a m. kir. kinestár által emeltetett modern és jó beosztású lakásokkal, tágas, izléses nagyteremmel, tisztán kezelt sétányokkal, ezeken számtalan ülőpadokkal, játszótérrel felszerelve, egy teljesen új kitünő zongora mellett még ezimbalom és számos hirlap, kuglizó, law-tennis-pálya, márvány, ezink és fakádakkal ellátott három különféle rendű fürdőépület állanak a közönségnek rendelkezésére. A környék lakossága ide hordja a terményét, apró marhat, tojást, zöldséget, gyümölcsöt vásárra, mert itt teljes szabadság uralkodik, nem úgy, mint a legtöbb magyar fürdőben, a hol a vendéglős által befolyásolt rendezőség megfosztja a közönséget attól, hogy tetszése szerint étkezzék, csak azért, hogy mindenki a vendéglős konyhájára szoruljon. Itt Ránkfüreden „kinek, hogy tetszik“ a jelszó! Csaknem többségben vannak a konyhával felszerelt lakások. S igen sok család otthon főzet. Mások a vendéglőből hordatják haza az ételt.

Ezen kívül minden nap friss és rendkívül zamatos jó tejet és olyan izletes szarvasokat kapunk, hogy olyat otthon még Lamprecht sem süt! Kitünő vajot olcsó áron kapni. S földieper, málna, körte, szilva, sőt még sárgadinnye is könnyen szerezhető be. Van két bazár is.

De mindez semmi ahhoz a rendkívül érdekes tüneményhez képest, a mit az itteni koronkint szökő ártézi kutnál időnként élvezünk. Ha folytonosan ömlenek, nem volna olyan megkapó. Rendszerint 15—18 órai időközökben, a máskor csendes és ivásra használt kénas, vasas, sós forrás ürege forni kezd. Ezt a forrást azonban ne hő emelkedésre értsd, hanem úgy, hogy a 440 méter mélységben kifejlődött kengázok a felette felgyülemlött gyógyvizet kezdik kifelé tolni.

S ekkor őrt álló leány hármas kürt-szót hallat, mire a fürdőközönségnek aprajánagyja sietve hagyja félben még az étkezést is és mindenki a kutnak márványmedencéjéhez siet. S ekkor a felséges látvány tárul előtte, mintha az öreg Gáeozznak fellázadt földalatti szörnyeie törnének elő a mélységből s mindig magasabb-magasabb oszlopba kényszerítve, toronymagasságba csapják fel a tájékká vert forrásvizet. Képzeld magad elé olyan ezukrászsüteményhez használt ezukorhabféléit, rengeteg mennyiségben. Ilyen viz-vulkán tör ég felé — néha 40 méternyi

magasba. S onnan hull vissza a szürkés fehér habzó tajték a csillagalaku márvány-medencébe, honnan egy nyíláson a közeli fürdő-épületek tartályaiba fut. S a kénas, vasas, sós, iszapos fürdő vizét szolgáltatja. A vis-vulkán működése alatt köröskörül kénaszag terjed el.

Sokat hallottam, tanultam is ezekről a Geiserekről. De fogalmam sem volt arról a megkapó érdekességről, amit természetben látva elámul. Leveszi az ember kalapját a természetnek eme remek csodája és az elemek eme nagy harca előtt, ami 10—15 perczig is gyönyörködött. S ha még elgondolom, hogy ez a gyönyörű hely drága hazánkban s hogy épen a kinestárnak tulajdonában van, a melytől inkább várható, hogy fokozatos fejlődésre, a telepnek fejlesztésére gondot fordítunk, áldom érte Istenemet, a magyarok Istenét, hogy kedves hazánkat ilyen rendkívüli kincsessel gazdagította.

Mit nekem a külföldnek világvárosokká fejlesztett hirneves modern és divatos fürdői?! Mit nekem az azokat majmoló villanymassage és fényfürdők, meg klimatikus gyógyhelyeket reklámozó, — divatba kapott fürdők, én igen meg vagyok itt elégedve az egyszerű, — nem divatos — de annál régiebb és mégis annál kedvesebb kis fürdőben. És azt hiszem, hogy a ki nem a mulatságot, hanem az üdülést vagy gyógyulást keresi, beéri azokkal a szórakozásokkal, a mit Ránkfüreden talál. Mert itt nem az a jelszó, hogy a közönséget három hó alatt ki kell pumpolni, hanem az, hogy mindenki lehetőségéhez mérten — mondhatom igen-igen szerény körülmények közt is — fáradt idegeinek pihenését, beteg szervezetének gyógyulását és a kánikula napjaiban olcsó áron üdülést és kellemes szórakozást találhasson.

Elösmeréssel kell adóznom a magas kormányának amaz atyai gondosságáért, melylyel az oly szerény javadalmazású állami tisztviselők és tanférfiak, — különösen tanrdnőkről is megemlékezve, — itt sokakat rendkívüli kedvezményben létesít. Csak az a baj, hogy annyi a jelentkező és folyamódó, hogy tíz ilyen fürdőtelep sem fogadhatná be. Mindazáltal remélhető, hogy idővel még több laképület s a mi legelőtőbb kérdés, több kedvezőbb közlekedés létesülhet. Mert Kassa ide 2 és fél órányira, a Regete Ruszkai vasuti megállóhely pedig 1 és fél órányira fekszenek s jöllehet az utóbbiról 150 fillérért hoznak ide valakit omnibuszon, mégis sokkal olcsóbb és kényelmesebb volna egy kis rövid szárnyvasut.

Istenem! ha elgondolom, hogy ha ez a telep a Geisirrel — külföldön, teszem azt Ausztriában vagy Német-, esetleg Franciaországban volna és az államnak tulajdonát képezné, micsoda világfürdőt, milyen busujáróhelyet teremtenének ott? Hiszen itt járt egy angol s mikor megbámulta a Geisir csodajátékát, szó nélkül kivett 10 font sterlinget s azt kívánta, hogy azt azonnal ismételjék meg; mikor azt a feleletet kapta, hogy „nem lehet“, — 20 font, majd 100 font sterlinget kínált fel s nem akarta elhinni, hogy ebben az ázsiai barbár országban a természet titkából állott elő az a csoda tünemény, melyet emberi akarat nem szabályozhat. Azt hitte, hogy erőművi s technikai vállalat az egész!

Nagyon sokat irhatnék még Ránkfüredről. De attól tartok, hogy gyanuba fognak, hogy e soraimnak reklámkeresés a célja! Aki engem ismer, nem fogja rólam feltenni, hogy önző magánérdeket szolgálni hajlammal bírnék; de igenis ott, ahol szenvedő és szerénysorsu embertársaim s a mi fő, honfitársaimról van szó, elszenvedem még a gyanúsítás méltatlan vádját is és kürtölni szeretném széles e hazában, hogy a kiket sorsuk nem áldott meg nagy anyagi helyzettel, de azért hű munkásai a társadalomnak és ennek szolgálatában elfáradtak, — ide jöjjenek üdülést és gyógyulást keresni, nem pedig a pompa, a fényűzés, a divat bábél-zürzavarával elkábító hiu Babilonokba!

A viszontlátásig üdvözöl

Öszinte barátod:

H. G.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Az oltás új módja.** A fiatal hölgyek nem szeretik, hogy az oltás helye a karjukon meglátszik és ez okból a másodszori beoltásnak sok esetben ellenállnak. New-Yorkban néhány év előtt a leányiskolákban az oltást a leányok lábain kellett elvégezni, mert a karjukat a felsőbb hölgyek az oltó lanczettának kiszolgáltatni nem akarták. Egy orvos szakszerűen vizsgálta meg, hogy a test melyik részén lehetne az oltást legcélszerűbben végezni és arra a végeredményre jutott, hogy erre az ember talpa a legalkalmasabb. No már az igaz, hogy ott az oltás helye nem látszik meg, de kit a talpán oltanak be, az két-három hétfig ágyban fekszik. De hát nagy a szépség hatalma és bizonyára a fiatal leányok legnagyobb része kész lesz alávetni magát e torturának, csak hogy a karjai szépsége érintetlenül maradjon.

* **A legkövérebb gyermek.** A libaui orvos-egyesületnek bemutattak a minap egy gyermeket, ki hasonlókoru embertársai között kétségtelenül legkövérebb az egész világon. Tizeunégy hónapos még, de testi tulajdonságai valóságos gyermek-Herkules. Mellének bősége hetvenhat, fejének kerülete pedig ötvenkét centiméter. Feje különben maga hatvanöt fontot nyom. A kis fiu születése után három hónap múlva kezdett hizni ilyen rohamosan.

* **A telefonos kisasszony Eldorádója** Karlsruhe. Ebben a német városban ugyanis egy türelmetlen ur nagyon sokáig csöngött, anélkül, hogy választ kapott volna a központtól. Mikor végre jelentkezett a telefonos kisasszony, rá kiáltott a türelmetlen ur:

— Kisasszony, alszik?

A telefonos hölgy panaszt tett a gombos ur ellen, akit a járásbíróóság el is ítelt husz márka pénzbüntetésre.

* **A vadászat Perzsiában.** A porosz kormány a múlt év tavaszán két erdészt küldött ki Perzsiába, azzal az utasítással, hogy az ottani erdészeti és vadászati viszonyokat tanulmányozza. Az erdészek most egy német vadászati szaklapban beszámolnak Perzsia vadfaunájáról s főleg a sertevad ottani elterjedéséről. Így a többi között Djadjersud környékén állítólag oly rengeteg sok a vaddisznó, hogy egyikük, bár korántsem volt hozzászokva a löhátrol való lövéshez, — ami ott ősi szokás — mégis egy 3-4 éves és egy 2 éves kant, továbbá egy körülbelül 4 éves kocsát ejtett el fél óra alatt. Az erdészek azt mondják, hogy dudvad is s különösen esikosi hiéna és farkas igen sok van Perzsiában.

RÖPPENTYÜK.

Szép, de . . .

Areza olyan, mint az alma
Napos oldala;
Édes hangja csalogánynak
Legszébbik dala.

Kék szemében virág nyílik,
Nefelejts-bokor;
Ajka mását vadon epre
Birja valahol.

Mi rajta szép, sorba venni
Meg se kísérem . . .
„Kár, hogy nagyobb liba nála
Nincs öt meggyében!”

Kis Illés.

* **Kiváncsiság.** Egy sörházi törzsvendég bosszusan méreget egy idegent, ki ugyanannál az asztalnál ül s hatalmasan fogyasztja az árpalevet.

— Kiváncsi vagyok, — sugja egyszer a csaposnak, — ki lehet ez a disznóbélü ember! Mióta én itt ülök, ő is itt ül s akárhányszor én egy pohár sört hozatok, annyiszor ő is hozat. Ugyan hová fér belé az a menkö sok ital.

* **Sikerült ellenőrv.** Feleség: Még az ökör is abbahagyja az ivást, ha eleget ivott már. No gyere hát haza.

Férj: Mit, . . . hogy én ökör volnék? Kellner, hozzon még egy liter bort!

* **Jogos kérdés.** A falusi tanítónak, kit tanítványai nagyon szerettek, de a község tanácsa gyalázatosan rosszul fizetett, nevenapján ékes rigmusokban adózott a kupak-tanács s válogatott jó kivánságokkal bőven ellátták s végül eget harsogató éljenzésben törtek ki.

— Köszönöm, fiaim, hogy éltetek, csak azt mondjátok meg, hogy — miből?

* **Következtetés.** — Azt beszélte nekem az erdész, hogy a minap 140 nyulat lőtt.

— Nekem meg háromszázat mondott.

— Magát, ugy látszik, kétszerte ostobábbnak tartja.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

73.

Zibalbay nem szolt egy darabig, firkésze nézett körül szeme szegletéből, mint a megszorított farkas, mert előbb ki akarta a nemesei hajlandóságát puhatólni. Látván pedig, hogy csak kevesen vannak jelen, a kikben megbizhatik, felemelte fejét s így szolt:

— Igazad van, Mattai, fáradt vagyok. Korom, az utazás és az emberek hűtlensége egyaránt megviseltek. Holnap a nép jelenlétében tárgyaljuk le dolgainkat s ott, az oltár előtt düljön el, vajjon én vagyok hát a ti uratok, avagy Tikal. Ott majd azt is elmondom, kik ezek az idegenek s miért hoztam át őket a hegysegen. Addig a ti gondjaitokra bízom őket s a saját jóvoltotok érdekében ajánlom, hogy jól bánjatok velük. Nem, nem eszem itt s nem is iszom semmit. Ti jöjjetek velem, — s nevén szólított egy pár nemest, akiről tudta, hogy hűk maradtak hozzá. Aztán a nélkül, hogy többet egy szót is szolt volna, megfordult s az öt követő nemeseikkel elhagyta a csarnokot.

— Ugy látszik, atyám megfélekedeztet rólam elmentében, — szolt mosolyogva Maya. — Üdvözöllek mindnyájatokat barátaim, üdvözöllek téged unokatestvérem, Tikal s üdvözölöm feleségedet is, Nahuát, ki egykor udvarhölgyem lévén, a sors kedvezése által odajutott, hogy most az én helyemet és rangomat foglalja el. Bárhogy végződjének is ezek a dolgok, legyetek boldogok egymás szerelmében.

Ekkorára Tikal leszállott a trónról s meghajtván magát előtte, így kezdé:

— Esküszöm neked, Maya! . . .

— Nem, ne esküdj! — vágott közbe ez, — hanem adjál nekem és ezeknek a barátainknak egy csésze bort s egy kis maradékot menyegzői lakomádból, mert éhesek vagyunk. Köszönöm. Milyen gyönyörű ez a menyasszonyi ruha, melyet Nahua visel és . . . az ám, azok a smaragdok egykor enyéim voltak. Jól van, jól van, fogadja el tőlem nászajándéku. Kérlek Tikal, csinálj nekem egy kis helyet s engedj meg ezeknek a hölgyeknek, hadd beszéljenek el egyet-mást viselt dolgaikból; jusson eszedbe, hogy sokáig voltam vándoruton s jólesik, ha olyan arczokat látok, melyek drágák előttem.

Ott ültünk egy darabig és ettünk, vagy legalább mutattuk, hogy eszünk. Maya ezalatt hasonló könnyű módon vitte a szót, az egész társaság pedig minket nézett, mert még eddig soha sem látván fehér embert, csodálatra méltó teremtmények voltunk szemükben. Kivált a sennor, veresesszőke hajával, hosszú szakállával és fehér bőrével olyan bámulatra indította őket, hogy egészen ellentétben a köznéppel, még az udvarias-

ságról is megfélekedeztek s egészen körülfozták, hogy közelről megbámulhassák.

Mégis volt ott két ember, a ki keveset törődött akár a sennorral, akár én velem, s ezek közül az egyik Tikal volt, a ki széke mögött állva, mint valami eseléd szolgált fel Mayának s majd elnyelte szemével, a másik pedig felesége, Nahua, a ki elhanyagolva, néman ült trónján s mogorván figyelt férjének minden szavára és mozdulatára. Végre is nem bírta már tovább a játékot s felállván székéről, szobája felé tartott.

— Csináljatok helyet a menyasszonynak, hölgyek! — mondá Maya. — Jó éjt, kedves unokafivérem, késő van már s a feleséged vár rád.

Tikal valamit, de nem tudom mit morgogott erre, megfordult, kifelé indult s kar a karban vonult ki a pároska, követe a testőrök csapatától.

— Mily elragadó a menyasszony s milyen derék egy férfi a vőlegény! — szólalt meg Maya, mikor látta, hogy már kimentek, — s mégis, mintha láttam volna már párokat, a kik boldogabbnak látszottak lakodalmuk napján. Hanem ideje már, hogy mi is lepihenjünk. Jó éjt, barátaim. Mattai, ezeket az idegeneket a te gondjaidra bízom. Bánjál velük szépen és . . . várj csak, hozd őket holnap reggel, ha már megreggeliztek, a lakásomra, mert, ha atyám is úgy akarja, meg akarom nekik a várost nagyjából mutatni még déli idő előtt, mikor is találkozunk a templom esucesán.

Maya eltávozása után Mattai nagy udvariasan meghajtá magát előttünk s felkért, hogy kövessük őt, a mit mi meg is tettünk s az udvaron és sok folyosón áthaladva, egy ezüst lámpákkal világított gyönyörű szobába értünk, mely a mi számmunkra volt berendezve.

Selyemmel behuzott puha ágy s egy, a szoba közepén levő asztalon hűsítő italok és számtalan fajtájú ételek vártak ránk, de oly fáradtak voltunk, hogy mindegyre a sok jóra alig néztünk rá.

Jó éjszakát kívántunk Mattainak s a réz tolózárat ráhuzván az ajtóra, lefeküdtünk.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Minthogy a tavasz előre haladásával oeseemőt, gyermeket és felnőttest egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

AGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dús szén-sav-tartalmánál fogva, specifikus ovószert is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a cseesemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és leihurrot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lazás megfegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, nyugtató és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

„A szolyvai vizet én oly kitünő savanyu-
viznek találtam, különösen a mi savanykás
kerti borunkkal vegyítve, hogy sem a kron-
dorfi, sem a Margitviz nem helyettesítheti
és annak használatát jó lélekkel ajánlom
orvosi gyakorlatomban.“

Debreczen, 1900. július 30.

Dr. Pally Miklós,
főorvos.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes
fagymentes kutszivattyuk
60 koronától kezdve
díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak
házhoz szállítással **gyári áron** kaphatók.
A szüret időnyre pedig
minden külföldinél jobb és olcsóbb
szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu
Borsajtók és szőlőzuzók
lesznek raktáron a
Debreczeni
Vasöntöde és Géplakatosság
Péterfia—Hadház-utcai telepen,
mely mindennemű gazdasági, ipari és
háztartási gépek javítását is legjutányosab-
ban végzi.

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvé-
tetnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

B rovathban az egyszeri beiktatás 10 szögig 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több.
Videkről beküldhető az apró hirdetések postautalványúval; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyezhető.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Egy-két diák	Két kis leányt	Pincze,	Eladó
jó családnál ellátást nyer- het. Czim a kiadóhiva- talan. 42.	teljes ellátásra elvállalok. Czim a kiadóhivatalban. 40.	mely üveges borok be- raktározására igen alkal- mas, Kossuth-utca 13. számu háznál kiadó. Ér- tekezhetni ugyanott.	egy hosszú, fiókos író- asztal, iroda számára. Ér- tekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai- papírkereskedésben.

Kiadó urilakás

Kossuth-utczán 26. sz. alatt,
földszint az utczára 5 szoba, üveges elő-
szoba és mellékhelyiségei **azonnal érbe-
vehető.** Szép udvar, jóvizű kut, mosóház.
Értekezhetni **Kardos László** Kossuth-
utczai üzletében.

Varga Pál

czimbalomgyártónál
a ki
czimbalmot
vesz
ingyen fog megtanulni czimbalmozni
a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár
avagy tanítás segélye nélkül s a ki
egy héten csak egy órát is áldozhat reá naponként
és nem képes felfogni, annak köteles vagyok
visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.
Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-
utca 3. szám, a népszínház mellett.
Képes nagy árjegyzéket
czimbalomokról ingyen küldök.

Versenytagyalási hirdetés.

H.-Vámospéres községe még ez
évben egy csendőrlaktanyát építet,
erre versenytagyalási határnapul
saját községhezánál, **folyó év és hó
26-ikának délelőtti 9 órája** kitűzetik.

Építetési költség 8250 korona.

Az építési anyag legtöbb része
előjáróság által már beszerezett,
azt vállalkozó a beszerzési árban
átvenni köteles.

Az árlejtés egyéb feltételei a
községhezánál bármikor megtekin-
tethők.

Előjáróság.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó
mindennemű munkák elkészítésére. Modern be-
rendezésünkkel és kitünő munkaerőnkkel a leg-
nagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izléses nyomtatványok, valamint művé-
szies kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegy-
zékek, levélpapírok és borítékok, czim-
kék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek,
bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák,
csinos reklámplakátok és egyéb nyom-
tatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, di-
szes bizonyítványok, havi és évi érte-
sítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tart-
juk, a készleten nem levőt pedig —
bármily mennyiségben — raktári áron
készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb
kezelési nyomtatványok, u. m.: napi-
ívek, lejáratú jegyzékek, sorsolási érte-
sítések és egyéb ismertetések csinos
füzetekben, szerződéses, kötelezvények,
váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izléses kivitelű bál meghívók, pro-
grammok, belépti jegyek, díszes tánc-
rendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb
családi értesítések elegáns kartonra vagy
mindennemű új divatu finom papírra
nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Nyomatott a „Csokonai“-nyomdában Debreczenben.